

Bush, Obama. Same old drama!

En af de varme udenrigsdebatter har denne sommer været, om USA's præsident Barack Obama er værre end sin forgænger George W. Bush.

Der er dronerne til forskel, mener Venstres udenrigspolitiske ordfører, Søren Pind, der startede debatten i *Politiken*. Pind gav udtryk for, at Obama-sanktionerede likvideringer med droner er værre end Bushs godkendelse af diverse former for tortur såsom waterboarding, dvs. at tvinge vand ned i lungerne på fastlåste personer.

Det er at sammenligne ting, som ikke kan sammenlignes. Torturmetoder som waterboarding er direkte forbudt ifølge folkeretten. Droneangreb er i en gråzone uden defineret status i moderne krigsførelse.

Det er absolut værd at debattere. Men et af problemerne er, hvilket indenrigspolitisk ærinde Pind dybest set var ude i.

Pinds hårde kritik af Barack Obama imod intensiveret brug af de ubemandede dræbermaskiner er berettiget. Alene i Pakistan har Obama fx allerede godkendt 261 dronebomber mod formodede terrorister.

Dronernes historie går længere tilbage end Bush og Obama. Når man kan give Søren Pind ret, men samtidig må kritisere ham, er det

fordi han har forsøgt at hvidvaske Venstres logren for George W. Bush. Pind omskriver simpelthen historien om Anders Fogh Rasmussen-regeringens klappen hele vejen for tortur som waterboarding.

“Bush, Obama. Same old drama!”, hedder en parole for USA's fredsbevægelse. Og sådan er det desværre.

Der er enorme problemer med Obamas droneimperium. Og der er kommet nye skud på basestammen, de såkaldte lily pads (åkander), små fleksible baser, herunder dronebaser, i stadig flere afkroge af verden. Vi troede, at USA trappede ned med tilbagetrækning fra Irak og snart fra Afghanistan. Men åkanderne breder sig, og USA søger at gøre meget mere for mindre, da militærbudgetter skal skæres.

Der var grund til store forhåbninger om Obama, der standsede waterboarding, men han løb fra sit mest lovende løfte for terrorbekæmpelse, at lukke Guantanamo.

Da Obama fik Nobels Fredspris, var det for tidligt, men den var på forventet efterbevilling. Den kom ikke. USA's baseimperium ude i verden er ikke blevet mindre. Tværtimod. På minussiden er, at de hemmelige baser får USA til at samarbejde med flere diktatorer.

De radikales Rasmus Helveg har ret, når han har kaldt drone-mord for uforenelige med en retsstat.

Søren Pind sagde ved debattens start: “Når man begynder at gøre snigmord til en vigtig del af sin politik, har man svigtet som moralsk fyr-tårn”. Og, som Pind sagde og skrev, så sker drone-drab også uden for erklærede krigszoner. Om ofrene er terrorister eller ej burde overlades til domstole at afgøre.

USA-analytikeren Mette Nøhr Clausen er gået i rette med Søren Pind med ubehagelig retspolitisk kynisme. For hende er drone-mord fuldt ud forenelige med en retsstat. “Det er jo ikke sådan, at man sagde, at hvis man kunne ramme Hitler med en bombe under Anden Verdenskrig, så skulle han i retten først. Sådan er det jo ikke, når der er krig”, sagde Clausen til *Politiken*. At trække Hitler-kortet er både ahistorisk og absurd.

Kommentatoren Rune Engelbrecht skrev: “Det er trods alt ikke uden betydning, om man bliver dræbt på en slagmark i et land, som USA er i krig med, eller om man udslettes på en tilfældig mark i et helt andet land”. Og det er retspolitisk centralt, om det er terrorister eller ej, der sprænges i luften.

Obama-administrationen henholder sig til, at i krigsførelse mod militære mål, har man aldrig bragt folk for retten først. Men det bringer ikke drone-mord i takt med international retsorden. Og hvis man lige pludselige kan “være i krig på en sømalisk mark efter en præsidents og/eller efterretningstjenestes for-godtbefindende, er retsværdier suspenderet”, ifølge Søren Pind.

Og så er der jo Dansk Folkepartis Søren Espersen, der siger, at “det ikke er i orden”, at Søren Pind kritiserer vor store allierede.

Retsorden er retsorden, og selvfølgelig skal krænkelser af fundamentale retsprincipper kritiseres, understreger Rune Engelbrecht, hvad enten krænkeren er amerikansk eller russisk præsidat. Det bør vores udenrigsminister Villy Søvndal også kunne skrive under på.

Barack Obama er at foretrække for republikaneren Mitt Romney. Men det er umuligt at komme uden om, at Obama ikke viste sig som det alternativ til Bush, som vi håbede på i 2008.

Obama tog i stedet over, hvor Bush slap.

Navigator